

CIUTAT D'AVANTGUARDA

Ben sovint les circumstàncies t'obliguen a viatjar més que no voldries o, potser millor, a pujar-te'n al tren o a l'avió en uns moments i en unes condicions que no són precisament els que preferiries per viatjar. Reconec que em toca rodar món per tal d'explicar, ací i allà, com ens ho fem les valencianes i els valencians a l'hora de parlar-nos, una operació que, a primera vista, hauria de resultar d'allò més espontània i que tanmateix solem complicar-nos en proporcions imprevisibles. Justament aquesta comesa va dur-me, fa quatre dies, a Donostia (Euskal Herria) i, poc abans, a Manacor, la ciutat de les perles artificials, de mossèn Alcover i de Miquel Àngel Nadal. En totes dues ciutats em vaig sorprendre a mi mateix tornant a un recurs que ja se m'ha fet habitual: el de parlar de Vila-real, això és, mostrar en públic el valor exemplar del meu poble.

Exemple de què? Ben senzill: de ciutat que et fa mantenir les il·lusions en el futur de la societat valenciana.

Enunciada així, sense més, aquesta afirmació pot sonar a gratuïta, però no ho és gens, i ja em faig càrrec que n'he d'explicar les raons. D'entrada, disposem de dades irrefragables que ens confirmen que la Vila-real dels nostres dies ha esdevingut una ciutat intensament dinàmica, a l'avantguarda dels processos d'industrialització i terciarització que caracteritzen la societat valenciana actual. En aquest sentit, doncs, la nostra és una ciutat emblema del País Valencià més actiu i modern. Al mateix temps, aquesta ciutat combina els seus trets marcadament progressius amb una lleialtat admirable envers la seua llengua de sempre. Necessite remarcar que en la confluència dels dos elements que acabe d'esmentar -el relleuament econòmic i l'autoafirmació en la llengua que ens ha identificat al llarg de la història- es fonamenta, tal com jo ho veig, una part substancial de l'originalitat d'aquesta ciutat nostra, de la seua capacitat de projecció, de protagonisme, da-

ment el conjunt de la societat valenciana.

Parlar d'aquesta mena de protagonisme urbà sembla especialment oportú en un col·lectiu com el valencià que dóna proves abundants de funcionar com un cos escapçat i, en conseqüència, de moure's enmig de dèficits clamorosos de desarticulació interna. Per això resulta tan suggeridora aquella interpretació sociològica que planteja la remodelació del País Valencià dels nostres dies sobre la base del *segment urbà mitjà*. Salta a la vista que m'hi referisc a la xarxa integrada per la dotzena de ciutats (Alcoi, Torrent, Sagunt, Gandia, Benidorm, Paterna, Vila-real, Alzira, Mislata, Burjassot, Sant Vicent del Raspeig, Ontinyent) que tenen de 30.000 a 65.000 habitants i, doncs, ocupen l'espai central de l'estructura demogràfica, entre les quatre grans ciutats (València, Alacant, Elx i Castelló de la Plana) i la resta de municipis valencians.

Aquest segment urbà mitjà no solament és definit pel volum demogràfic. D'altres paràmetres, com ara, la mobilitat social, els fluxos inmigratoris, l'acceleració dels processos econòmics, la remodelació urbanística i la vitalitat del català fan d'aquesta xarxa urbana la plataforma idònia de relleuament del País Valencià de la modernitat.

I bé, d'aquesta plataforma emergeix, amb vitalitat específica, Vila-real. Cap altra ciutat no pot exhibir com la nostra una conjunció tan esplendorosa d'índex de poder econòmic i de domini lingüístic. Fet i fet, heus ací l'avantguarda indiscutible del país i alhora un dels punts de referència inexcusables del progrés valencià.